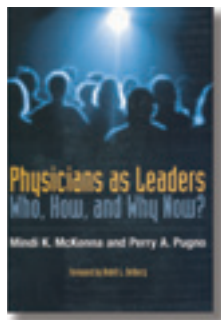

Trenger vi en bok om legen som leder?

Mindi K. McKenna, Perry A. Pugno

Physicians as leaders

Who, how, and why now? 350 s, tab, ill.
Oxon: Radcliffe, 2006. Pris GBP 40
ISBN 1-85775-788-2

Den amerikanske sosiologen W. Richard Scott og andre har pekt på generell utvikling i helsesektoren der leger trekker seg tilbake fra lederposisjoner og ikke lenger dominerer den helsepolitiske arena. Leger ønsker ikke å være fulltids-

ledere, men foretrekker å kunne vie mesteparten av sin tid til pasientrettet arbeid og eventuelt medisinsk forskning. Administrasjon og ledelse oppfattes som et nødvendig onde. Dette temaet tas opp i *Physicians as Leaders. Who, How, and Why Now?* Boken er skrevet av leger til leger. Forfatterne ønsker å øke legers interesse for ledelse som fagfelt og arbeidsområde. Den er i så måte ingen teoretisk fagbok i fronten når det gjelder organisasjons- og ledelsesforskning. Den er derimot lettest, har morsomme bilder og er rikt illustrert med eksempler og historier.

Det finnes en rekke bøker om ledelse, men få som direkte henvender seg til leger som ledere. Denne boken fremstår som et alternativ til den generelle «management»-litteraturen. Den er en samtale om ledelse mellom leger og inneholder eksempler og illustrasjoner som leger lett kan gjenkjenne. Primært bygd opp av en rekke fortellinger fra andre leger i lederposisjoner ønsker den på denne måten å fremstå som en samtalepartner om ledelse. Men den tilbyr også hva forfatterne kaller en verktøykasse i ledelse. Det påpekes at ledelse er noe mer en stillingsmakt og administrasjon. Budskapet er at moderne ledelse er krevende, og for at leger skal kunne innta en sentral posisjon i utforming av helsevesenet, må leger i større grad tilegne seg kompetanse innen ledelse.

Spørsmålet er om det er denne boken som vil kunne sette norske leger inn i ledelse som fag. Den er skrevet i en typisk amerikansk stil, noe som kanskje vil virke for floskel- og vekkelsespreget for norske leger. Den er til tider upresis, og det er ikke alle påstandene som er like godt dokumenterte. Det presenteres ingen teori, og det gjør at det er vanskelig å se de faktiske årsakssammenhenger. Fordelen er at boken blir lettlest og tilnærmer seg ledelse på en morsom og engasjerende måte.

Særlig de mange gjenkjennbare histo-

riene gjør at boken vil egne seg godt på nattbordet til flere enn bare legene i ledelsen.

Lars Erik Kjekshus

Institutt for helseledelse og helseøkonomi
Det medisinske fakultet
Universitetet i Oslo

Sykehusledelse på engelsk

Stephen Prosser

Effective people

Leadership and organisation development in healthcare. 187 s, tab. Oxon: Radcliff, 2005.
Pris GBP 28
ISBN 1-8-5775-6-94-0

Forfatteren har arbeidet i National Health Service (NHS) i England som Chief executive, og er nå professor i Leadership and Organisation Development ved universitetet i Glamorgan og Director of the Business School's Leadership Research Unit.

Boken er inndelt i ti kapitler og det er brukt tabeller og illustrasjoner. Hvert kapittel etterfølges av hovedpunktene oppsummert i egen ramme og referanser. Kapitlene omhandler ledelse, organisasjonsutvikling, hvordan du kan bli en endringsagent og en som spiller på team, lærende organisasjoner, «human relationship management» (HR) og om hvordan du skal bli en mer effektiv person i sju trinn. Kapitlene kan leses hver for seg.

Målgruppen er ikke adressert i forordet, men etter min vurdering er den ledere i helsevesenet. Forfatteren ønsker å utfordre leseren ved å presentere menneskene og organisasjonene i et nytt perspektiv. Hans mål er å få folk til å bli mer effektive som ledere ved å lære dem hva som er riktig og hva som er feil, slik at helsevesenet også bli mer effektivt. Han advarer også mot handlingsiver, og oppfordrer til refleksjon og analyse og det å lære av egen erfaring og av andres.

Forfatteren har over 30 års erfaring fra ledelse i sykehus på flere nivåer. Han holder en god balanse mellom teori og praksis, og han har et pragmatisk virkelighetssyn. Han har en ironisk distanse til stoffet som gjør at man kjenner seg igjen. Boken preges av en muntlig stil, og den er krydret med anekdoter og kasuistikker. Man tviler ikke på ektheten av erfaringene hans. Han refererer til mange forfattere underveis. Av og til skulle man ønske seg en utdypning av hans stikkordspregede oppsummering av andres teorier, mens han andre ganger blir litt omfattende. Det er sikkert forskjeller mellom sykehusvesenet i England og Norge, men de er ikke så store at boken ikke oppleves som relevant. Den gir en bred gjennomgang av mange av teoriene på feltet, samtidig som den også forutsetter at leseren har en del egenerfaring for å kunne reflektere over egen praksis, for eksempel hvorfor prosjektledelse ofte ikke lykkes

eller hvorfor endring er så vanskelig. Prosser bringer for så vidt intet banebrytende nytt, men det finnes få bøker om ledelse skrevet av personer med erfaring fra helsevesenet. Sånn sett er boken interessant i seg selv, og den bekrefter i hvert fall en god del av mine egne erfaringer.

Ewa Ness

Psykiatrisk divisjon
Ullevål universitetssykehus

Flott om brystreduksjonsplastikker

Moustapha Hamdi, Dennis C. Hammond,
Foad Nahai, red.

Vertical scar – mammaplasty

146 s, tab, ill. Heidelberg: Springer, 2005.
Pris GBP 100
ISBN 3-540-22101-8

Brystreduksjonsplastikker har til hensikt å gi bryster en bedre form og en passende størrelse. En ulempe er at det kan tilkomme skjemmende horisontale og eller vertikale arr. Hypertrofiske arr kan ytterligere medføre stor misnøye hos pasientene. Det ideelle ville være å få en tilfredsstillende varig brystform og størrelse med et minimalt arr. Kombinasjonen av overvekt og store bryster, men også røyking, disponerer for komplikasjoner. Denne boken presenterer ulike reduksjonsplastikkteknikker, men med hovedvekt på noen få utvalgte teknikker. Ulike bryster og pasienter krever ulike operasjonsmetoder og ikke alle pasienter bør tilbys et slikt inngrep.

De tre forfatterne har meget stor erfaring hver for seg og samlet på dette feltet. Et meget godt innledningskapittel er viet brystets anatomi. Tekst og bilder bl.a. fra lik illustrerer betydningen av å kjenne brystets vaskulære anatomi. Endringer i brystet i forbindelse med menstruasjonssyklus, fødsler, amming, alder, vekt og hormonelle endringer er viktig bakgrunnsstoff. Deretter følger kapitler som presenterer ulike operasjonsteknikker for ulike bryster. Alle teknikker er svært godt beskrevet og rikelig illustrert trinn for trinn i operasjonen. Opp-tegning av felter og hva man skal ta hensyn til i den forbindelse et forbilledlig. Mulige komplikasjoner som kan tilstøte blir grundig omtalt, og forslag til hvordan disse kan unngås og korrigeres, er viet god plass.

Papir, innbinding, layout, illustrasjoner og fargebilder holder svært høy kvalitet. Det delikate preget innbyr til umiddelbar lesing av alle kapitler. Jeg har lært mye om reduksjonsplastikker og anbefaler boken til alle som opererer bryster.

Ellen Schlichting

Gastrokirurgisk avdeling
Ullevål universitetssykehus